

ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Θέατρον Κυβέλης.

Ὁ κ. Ξενοπούλος δὲν λησμονεῖ τὴν γενέτειράν του, οὔτε εἰς τὴν κωμωδίαν—ὡς νὰ μὴ ἔφθαναν αἱ ἐπιθεωρήσεις. Σατυρίζει τοὺς κόντηδες τῆς Ζακύνθου καὶ μάλιστα τῆς καλῆς ἐποχῆς εἰς τὸ «Ζευγάρισμα», τὴν «εἰδυλλιακὴν κωμωδίαν» ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, μολοντί τὸ εἰδυλλιακὸν πούθενά δὲν ὑπάρχει, πλὴν τοῦ τέλους, ἥτοι μιᾶς μελοδραματικῆς προσφωνήσεως ἐνὸς ἀποτυχόντος ὑποψηφίου γαμβροῦ, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ λείπῃ ὡς καταστρέφουσα τὴν ἐντύπωσιν τοῦ χαριτωμένου ἀληθοῦς τέλους, διότι ὅσα λέγει ὁ μείνας εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ ἱατρός εἶνε πολὺ...κρύα.

Ἡ ὑπόθεσις ἰσχυροτάτη, μὴ δυναμένη νὰ τροφοδοτήσῃ τρεῖς πράξεις. Ὡς μονόπρακτον τὸ «Ζευγάρισμα» θὰ ἦτο ἄξιον μεγαλειτέρας προσοχῆς.

Τὸ θέμα ὅπως καὶ ἄλλον τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως, ὡς τῆς «Σάντη», τῆς «Βιολάντη» καὶ τῆς «Κοντέσας Βαλέραινας» εἶνε Ζακυνθινόν. Ἐποχὴ, εὐθὺς μετὰ τὴν Ἑνωσιν τῆς Ἑπτανήσου. Ἀλλ' ἐνῷ ἀνέμενε τις νὰ μᾶς δώσῃ ὁ συγγραφεὺς ἠθογραφίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ τῶν κόντηδων, νὰ διαπλάσῃ τύπους καὶ χαρακτῆρας, μᾶς δίδει διαλόγους κουραστικούς καὶ ἐπεισὸδια κωμικά, διὰ τὰ ὅποια ἐγέλασεν ὁ κόσμος χάρις εἰς τὸν... κ. Νέξερ καὶ τὸν κ. Χαλκιόπουλον. Ἡ κωμωδία μποροῦσε κάλλιστα καὶ νὰ μὴ λέγεται Ζακυνθινή. Οὔτε τὸ εὐθυμον γλωσσικὸν καὶ ἰδίωμα ἀπεδόθη. Ἡ κ. Κυβέλη μάλιστα ἦτο ἂν ὅχι ἐντελῶς Παρισινή, τοῦλάχιστον σύγχρονος Ἀθῆς.

Ἡ ὑπόθεσις εἶνε μὲ ὀλίγα λόγια—καὶ δὲν χρειάζονται πολλὰ διὰ νὰ ἐκτεθῇ—αὕτη:

Δύο γηραιοὶ κόντηδες ἔχουν ἀνά ἓν μονάκριβο παιδί· ὁ ἓνας ἀγόρι καὶ ὁ ἄλλος κορίτσι. Θέλουν νὰ τὰ ὑπανδρεύουν, ἐνοῦντες εὐμορφίαν καὶ ἑκατομμύρια—ἀλλὰ τὰ παιδιὰ ἔχουν μιὰ ἀκατανόητην ἀντιπάθειαν μετὰ τῶν, ὅλο καὶ γκρινιάζον. Οἱ πατέρες δυσανασχετοῦν βλέποντες ὅτι δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ ἀγαπηθοῦν. Καὶ καταφεύγουν εἰς μίαν ἐν εἶδει συνωμοσίας δοκιμὴν: Νὰ τὰ ἀπομονώσουν εἰς τὴν ἔξοχόν. Ἐκεῖ ἴσως ζευγαρώσουν. Ἀλλὰ χειρότερα. Ἐξ αἰτίας μάλιστα ἐνὸς ὀργιστοῦ, δέρονται. Οἱ πατέρες ἀπελπίζονται. Ἐν τούτοις ἀπροόπτως ἐπέρχεται ἡ ζηλοτυπία. Καὶ ἐδῶ εἶνε τὸ ψυχολογικὸν μέρος τοῦ ἔργου. Εἰς νεαρὸς ἱατρός, τὸν ὁποῖον ἡ θεία τῆς κόρης προετοιμάζει διὰ γαμβρόν καὶ ἡ ἀδελφὴ ἐνὸς νεαροῦ κόντε χρησιμεύουν ὡς ἀφορμὴν ταυτοχρόνου ζηλοτυπίας τοῦ μὴ ζευγαρωθέντος νεώτερου. Ἡ ἀγάπη, ἡ ὁποία ἐλάνθανε ὑπὸ τὴν φαινομενικὴν ἀντιπάθειαν, ξεσπᾷ. Φιλοῦνται τὰ παιδιὰ, ὁ πατέρας τῆς κόρης τὰ βλέπει, προσποιεῖται ὅτι ἀγριεύει, διὰ νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν νέον εἰς γάμον, ἐνῷ τρίζει τὰς χεῖρας του ἀπὸ χαράν, καὶ τὸ «Ζευγάρισμα»—δηλαδὴ ὅχι τὸ ἀροτρίασμα ὡς θὰ ὑπέθετε κανεὶς, ἀλλὰ τὸ «ταίριασμα»—συντελεῖται διὰ τῶν ἀρραβόνων.

Διηγῆθην μὲ περισσότερα λόγια τοῦ δέοντος τὴν ἀσήμαντον ὑπόθεσιν διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν συγγραφέα, ὅστις διαβλέπει πανταχοῦ κριτικούς «δακτύλους». Μᾶς ἀφηγήθη ἐπανειλημῶς πρὸς τῆς παραστάσεως διὰ τῶν ἐφημερίδων τὴν ὑπόθεσιν δικαιολογούμενος ὅτι τὸ πράττει διότι κανεὶς κριτικὸς δὲν θὰ τὴν διηγῆθῃ ὅπως εἶνε, διότι οἱ κριτικοὶ κατ' αὐτὸν δισταφύονται τὰς ὑποθέσεις, ἵνα σπυρίξουν ἐπ' αὐτῶν ἀδίκους κρίσεις. Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ κ. Πολ. Δημητρακόπουλος καταγγέλον τὸν κ. Ξ. ἐπὶ ὑπεξαίρεσει τῆς ὑποθέσεως τοῦ Ζευγαρώματος ὑπὸ τὸ γνωστὸν διήγημα τοῦ κ. Δροσίνη «Ἀμαρυλλίς». Ὁ κ. Ξενοπούλος διεμαρτυρήθη ἐντόνως, καταγγέ-

Sylviane Gray

Ἡ Ἑλληνο-Γαλλὶς ἠθοποιός

λας τὸν κ. Δημητρακόπουλον ἐπὶ συκοφαντίᾳ. Τὰ δικαστήρια θὰ διαλευκάνωσι τὸ ζευγάρισμα αὐτὸ ἂν εἶνε ἔνοχον ἢ ἀθῶον. Τὸ μόνον βέβαιον εἶνε ὅτι τὸ «Ζευγάρισμα» μόλις ἐτρίτωσε, πρὸς ἀπαρηγόρητον λύπην τοῦ συγγραφέως τοῦ «Τρίτου».

Δὲν εἰσέρχομαι εἰς λεπτομερεῖας, ἀφοῦ τὸ ὅλον παρῆλθε ἐν ψυχρότητι. Ὑπάρχει ὁμως, θαρρῶ, καὶ μία ἀνακριβεία ἠθογραφικὴ. Εἰς τὴν πατρίδα τοῦ κ. Ξενοπούλου τὰ κορίτσια φοβοῦνται πολὺ τὰ ὄπλα, ἐνῷ οἱ ὑπηρεταὶ καὶ κολλήγοι εἶνε μὲλλον γενναῖοι καὶ ἄφοβοι. Ὁ συγγραφεὺς μᾶς παρουσιάζει ἀντιστρόφως τὸν κανόνα. Ἐπίσης μόλις ἰχνογραφοῦνται αἱ διαθέσεις τῶν δύο πατέρων, οἱ ὁποῖοι ἐν κρυπτῷ γίνονται ἀκόλουθοι τῶν παιδιῶν τῶν διὰ νὰ τὰ ζευγαρώσουν. Τὸ δὲ κομικώτερον μέρος—ὁ τραυματισμὸς τῶν ὀπισθίων τοῦ γέροντος ὑπηρετοῦ, —εἶνε τὸ πρῶτον σόκιν—εὐχόμεθα καὶ τὸ τελευταῖον—εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέπεσεν ὁ πάντοτε προσεχτικὸς εὐτυχὸς καὶ ἠθικολογῶν συγγραφεὺς.

Ὁ Σύλλογος τῶν ἐν Ἀθήναις Ζακυνθίων ἤρξατο συγκινούμενος—πολὺ ἀργά—διὰ τὴν ἐπίμονον ἐπὶ σκηνῆς ἀναβίβασιν ὡς κωμικῶν τύπων τῶν Ζακυνθίων. Ὁ κ. Ξενοπούλος, ὅστις εἶνε καὶ αὐτὸς ὑπὸ κατηγορίαν, ὡς ἐξευτελίσας τοὺς κόντηδες, συνεφώνησε, καθὼ Ζακύνθιος, μὲ τοὺς συμπολίτας του ἴσως διότι τὸ «Ζευγάρισμα» δὲν θὰ ξαναπαιχθῇ. Οἱ Ζακύνθιοι ὡς μέσον ἀμύνης κατὰ τῆς διακωμωδίας τῶν ἐν τῷ μέλλοντι, ἐξέλεξαν τὸ μαξιλάρισμα. Ἀνίσταται διὰ τὴν ὁμώνυμον καὶ ὁμόρρυθμον ἐταιρείαν ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ἀθηναϊκῆς καλαισθησίας κ. κ. Ἄννινον, Τσοκόπουλον καὶ Κόμπαν.

Ἡ τιμητικὴ τῆς κ. Κυβέλης ἦτο μία νέα θριαμβευτικὴ ἐκδήλωσις τοῦ πολυμόρφου ταλάντου της καὶ συγχρόνως μία νέα συνολικὴ ἐπιτυχία τοῦ θιάσου. Εἰς τὰς τιμητικὰς ἡμπορεῖ τις νὰ ἐκτιμῇσιν ἀσφαλέστερον μίαν πρωταγωνίστριαν, διότι ἐκλέγει πάντοτε τὸν καλλίτερον καὶ δυσκολώτερον ρόλον. Ἡ κ. Κυβέλη διὰ τῶν μονοπρακτῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα διὰ πρώτην φοράν ἔδωσε, ἀπέδειξε ὅτι ἡ φήμη της ὄχι μόνον δικαία εἶνε, ἀλλ' ἐν τισι καὶ ὑποδεεστέρα τῆς πραγματικότητος.

Αἱ τέσσαρες ἐμφανίσεις της—ἡ ἀκριβέστερον αἱ τρεῖς εἰς τὰ ξένα ἔργα—ἦσαν τρεῖς ἐπιτυχίαι ἐφ' αἷμα ἄλλήλων, καίτοι διαφορετικοῦ χαρακτῆρος.